

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Venerabilis Yolanda Priorissae Ad Mariae Vallem in
Ducatu Luciliburgensi**

Wiltheim, Alexandre

Antuerpiae, 1674

Cap. X. Yolanda Viennae laetè accipitur. Veniunt ad eam tentandam
Colonia Henricus frater eius, Salsinio Hymana cognata. Bellacostae
tentatur ab Hengenbachia alia cognata, & à matre adigitur ad ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11873

CAPVT X.

Yolanda Viennæ lètè accipitur. Veniunt ad eam tentandam Coloniâ Henricus frater eius, Salsinio Hymana cognata. Bellacostæ tentatur ab Hengenbachia aliâ cognatâ, & à matre adigitur ad choreas ducentas, ubiq̄ vicitrix.

Vbi vulgatum, reverti Luciliburgo cum Yolandâ Margaritam, magni omnis ordinis atque ætatis facti concursus, lètantium rediisse incolumes. Ut proprius Viennam accessere, Henricus Yolandæ pater ad portam advolans, equo filiam deponit, pectorique appressam intro fert. Effusus deinde in gratulationem, parùm virilis animi memor, incredibiles verborum delicias atque delinimenta adhibet: undè vehementer irata Margarita in virum invehitur. Itane, inquit, iam excidere animo, tot à tuâ filiâ illatæ nobis injuriæ? Quam objurgare, in quam adeò verberibus ob stultitiam animadvertere oportebat, huic tu blandiris? Sine, luat potius, quod suprà id, quod per ætatem ei licitum, malè ausa est. At Comes pergere nihilominus in gratulatione, Margaritâ quamvis increpare & obiurgare permisâ. Perindè viri equestres lètari de Yolandæ reditu. Ipsa autem ubere fletu aliena gaudia in

D 6

suum

suum mœrorem convertebat. Unde factum, ut cæteris quoque mœrentibus, citò diffluxerit breve gaudium. Porrò Yolanda ex perpetuo illo animi cruciatu defecta viribus, gravi morbo ægra, pluribus diebus decubuit; donec divini Numinis ope recuperatâ valetudine, iterum pendibus incessit. Inter hæc frater Yolandæ Henricus, Præpositus ædis maximæ Coloniensis, qui eam mirificè amabat, comperto, quid rerum moliretur, cœpit ingenti eius videndæ teneri desiderio. Itaque Coloniâ profectus ad eam venit. Yolanda ubi fratrem adesse intellexit, Procedere obviam. Ruunt in amplexus, & mutua oscula, mixtis præ gaudio lacrymis. Ibi tum Henricus ita loqui orsus est. Quid hoc rei est, mea Soror? Nimirum nulla iam usquam est reliqua fides, postquam à te falsus ita destituor. Hoccine rependis amori in te meo? Fixa tu mihi semper eras in animo, nec aliud mihi umquam dulcius, quam meminisse tui. At tu oblita mei, oblita fidei, alio te vertis? Si merebar dolore omnium maximo obrui, hoccine per te factum oportuit? Ex fratri quarelæ uberes excussere Yolandæ lacrymas. Frater, inquit, pacene tuâ licet, ut tibi sensa mentis meæ aperiam? Licet, inquit ille, & liberè quamvis & apertè. Tum illa: Ut uno verbo complector quam te diligam, tu mihi pro patre es, si non plus quam pater. Parentum iram atque offendam, equidem ægerrimè fero. Sed quod te meâ causâ sollicitum mœstumque video

video, id me longè maximè excruciat. Verum quid agas? Deo me devovi. Huius damnata voti, omnia flocci facio, ut me voto exolvam. Tu vide nunc, obsecro, satiusne sit, te mecum obsecundare Deo, an succensere mihi, promptæ antè mortem oppetere, quam deferere benè cœpta. His Yolandæ dictis, ceu telo, convulneratum fratri pectus cessit dolori, erumpentibus continuò cum eiulatu lacrymis; nec siccis Yolandæ oculis. Fletu itaque ambobus eripiente vocem, consedêre tantisper tristi silentio. Henricus interim volutare animo, haud fas esse Sorori ultrà obsistere: Age, inquit, quandò tibi à Deo data est hæc mens, nefas, profectò, me contrà niti. Nihil morare fratrem, quamvis tui amatissimum, sed vocantem sequere Deum. Ita victus ille temperavit imposterum dolori, nec auditus verbulo umquam Yolandæ obloqui.

Haud ita Hymana, Salsiniensis Antistes, Yolandæ, quam dixi, cognata. Ea molestè ferens cognatam suam tam deditam Patribus Prædicatoribus, cum sodalium unâ Viennam accessit, eam aversura. Nec defuit h̄ic Yolandæ, quod abundè perpetretur. Per eosdem dies Henrico & Margaritæ visum Bellacostæ commorari. Indicta ergò profectione, eò domus tota concessit. Venere & cum Yolandâ Sanctimoniales Salsinienses. [Habebat sororem alteram Conradus Coloniæ Archi-Episcopus, Beginam, nuptam olim viro nobili Hengenbachio; ex quâ illustri gente

gente fuit Walramus Præpositus Monasteriensis,
cuius apud Butkemium in Brabanticis exstant
tabulæ anni MCCLXXXIX. Est autem Hengen-
bachium in Iuliacensi provinciâ haud procul Ni-
deckâ, vetus oppidum, *Heimbach* modò nuncu-
pant, ut scribunt Gelenius & Teschenmacherus.]
Porrò ad Hengenbachiam ubi perlatum est, ita
impugnari Yolandæ consilia, voluit & ipsa veni-
re in partem operæ. Equis ergò Coloniâ Bella-
costam defertur. It cognatæ suæ obviam urbanè
decenterque Yolanda. Gestire omnes gaudio at-
que lætitia, non tam ex adventu tantarum hos-
pitum, quām ut Yolandæ mœrorem discuterent.
Antè omnes Henricus Comes imperare cantum,
iubere proferri tympana atque lyras, exhibere
omne genus ludici. Ductæ ergò naviter choreæ.
At Yolandæ animum nihil horum afficiebat, ut
maximè eius causâ fierent. Undè Margaritam
intempestiva ea filiæ modestia summoperè com-
movit. Irâ ergò ardens exurgit, & Yolandâ ma-
nu correptâ : Eia, inquit, quando tua ego mater,
tu mea filia, haud paulò sanè, æquius est, te
mea, quam tua me capessere imperia. Tolle mo-
ras. Ridendum tibi profecto, & cantandum, &
tripudiandum. Quod restites atque repugnes, ni-
hil est. Fiet quod volo, vel tuo, vel malo meo.
Yolanda his oppidò perterrita, ad hæc callens,
quo matrem ferre sua soleret iracundia, intelle-
xit, nec deprecationi esse locum, nec lacrymis,
nisi ad testandum suum dolorem. Coacta itaque
pug-

pugnantia edebat, simul flens & tripudians, incessu tamen magis, quam saltu; ut Sanctimoniam vel in chorea dignosceres. Genus erat saltationis, quo in orbem circumagi solebant. Id genus ut pedibus plauderet, nec blandimentis, nec precibus ullis impetrari potuit. Ita choreæ ordine atque subsultu turbato, libera dimitti debuit.

Ipsa animadvertis omnia sibi adversa, infensam matrem, mœstum patrem, nihil usquam fidum, nihil tutum quo se verteret, ad cognatam Hengenbachiam, probitate insignem feminam, adit, impertiens ei omnem animi sui dolorem.

Illa, ut erat in eo sexu admodum sapiens, ex tenero corporis Yolandæ habitu cœpit eam tentandi argumenta capere; Et tu, inquit, orta in summo generis fastigio, nata inter aulæ deicias, educata molliter & splendidè, tu delicatula, tu corculum tuæ matris, ut feras vitæ cœnobiticæ austertates? Tu vigilijs, ieunijs, durâ laneâque veste franges illud corpusculum? Tu mediâ nocte consurgere, egere omnibus, perpetuo carcere clausam residere te posse putas? Vide obsecro, quid inceptes. Vide quo te conciñas. Quod si tamen tui te non miseret, misere saltem parentum tuorum. Ergo tu patrem mœrore & luctu æterno obrues? Nam de matre tuâ, quid dicam? Quam tu licet tot & tantis afflictam malis, parum sanè coluisti pro matre, mater tamen illa esse perseverat, & si quâ tibi visa est durior, amoris ea vis est. Iam frater meus

Colo-

Colonię Archi-Episcopus, prę me sorore suā te
diligit. Ad extremum parentela tua omnis pro-
tē mōeret atque affligitur. Hos tu omnes afe-
ctus una puella dispicies? Ad hęc Yolanda infra-
eto animo: Sine, per Deum, sine me frui votis
meis. Nec cognatos, nec propinquos, nec fra-
trem, nec patrem, nec matrem, aut si quā ex-
cogitari possunt cariora nomina, pensi habeo;
dum datam Christo fidem custodiam. Hic mea
causa raptus in vincula, colaphis cęsus, cruci af-
fixus, totum se morti dedit pro me victimam.
Adde exemplum desertę matris, cūm antē eius
oculos in tormentis exspirare maluit, quām ser-
vando vitam, eius mederi incredibilibus doloribus.
Et ego consanguineorum atque parentum causā
prodam amorem Christi mei? deseram exempla?
Certūm mihi Deo posthabere omnia, ipsamque
adeò vitam. Hęc multo cum fletu ita proloquen-
te Yolandā, manabant & Hengenbachiq; per ora,
non mōroris, sed solatij lacrymę, probanti cog-
natę suę constantiam, & infractum in benē cęp-
tis animum. Indē aditò Henrico comite, delibe-
ratione habitā, decernunt evocare Coloniā Al-
bertum, clarissimum illud Prædictorum Patrum
per ea tempora lumen, & qui tum inter professio-
res Theologos palmam facile ferebat.

C A-